

EDITORSKÁ POZNÁMKA

Cílem předkládané publikace je připomenout významná výročí spjatá se zakladatelskou osobností české translologie, Jiřím Levým (1926–1967): nedožitá devadesátina, padesáté výročí úmrtí a v neposlední řadě rovněž šedesát let od vydání jeho knihy *České theorie překlada* (1957), kterou lze považovat nejen za stěžejní dílo dějin myšlení o překlada, ale také za první antologii teoretických úvah na toto téma v mezinárodním měřítku.

Uvedenému zaměření odpovídá i struktura tohoto čísla řady *Translatologica Pragensia* zprostředkovávající centrální téma očima několika generací badatelů: první oddíl je věnován vzpomínkám současníků Jiřího Levého, hlavní část obsahuje studie a články řady autorů několika generací a na ni navazující studie a zprávy.

Do úvodu je vedle vzpomínek na osobnost Jiřího Levého zařazen článek *Ve stopách Jiřího Levého*, ve kterém představuje dílo této osobnosti jeho vrstevník Jiří Pechar.

Studie a články obsahují práce, které nahlízejí dílo Jiřího Levého v soudobých badatelských kontextech, a to jak v rovině obecné (Tomáš Svoboda: *Hermeneutické čtení Jiřího Levého*), tak z hlediska jeho přínosu pro zkoumání překlada v širokých souvislostech s dalšími disciplínami (Martin Djovčoš – Igor Tyšš: *Levý a sociológia prekladu? Inšpirácie a paralely*; David Mraček: *Jiří Levý a didaktika prekladu*). Dalšími aspekty díla J. Levého, významnými pro bádání v souvisejících oborech, se zabývá příspěvek Bohuslava Mánka *Levý a česká anglistika a amerikanistika*, za významný přínos pro rozvíjení Levého koncepce zastarávání překlada lze, vedle zvolené tematiky, považovat text Stanislava Rubáše *Levého máchovské studie a nový anglický preklad „Máje“*. Levého pojetí osobnosti překladatele se odráží v práci zástupce nejmladší generace translologů, Lukáše Klimeše, *Básník a prekladatel Jiří Kovtun*. Levého zájmem o využití kybernetiky při analýze překlada i jeho pojetím překlada jako zřetězení řady rozhodnutí jsou inspirovány studie vycházející z korpusových analýz: Jitka Zehnalová: *Převod stylu v literárním prekladu: využití paralelních korpusů a dalších elektronických zdrojů*; Adéla Špínová: *Hypotéza „unique intems“ a preklady z angličtiny*; a dílčím způsobem i Jana Pešková: *K prekladu českých významů povahy slovesného děje: aplikace myšlenek Jiřího Levého*. Na oživení zájmu o donedávna opomíjené teoretické koncepce překlada pak navazuje práce Petry Mračkové Vavroušové *Soudobá recepcie Jiřího Levého ve Španělsku a Iberoamerice*, na stejnou filologickou oblast

je zaměřen příspěvek Jany Králové *K redefinici vybraných pojmů ve španělské translatologii optikou prací Jiřího Levého*.¹

Na hlavní téma tohoto čísla navazují i první dva příspěvky z posledního oddílu: článek Vandy Obdržálkové *K narozením docentky Zuzany Jettmarové* vzdává hold jedné z nejvýraznějších osobností současné české translatologie a významné znalkyni a propagátorce díla J. Levého, recenze Michala Brabce *Levý za oceánem* předkládá odborné veřejnosti v češtině zevrubnou analýzu monotematického čísla latinskoamerického translatologického časopisu *Mutatis Mutandis* (2016, 9, 2). U ostatních textů tohoto oddílu lze konstatovat spíše ideovou souvislost s dílem Jiřího Levého, a to zejména v oblasti péče o kvalitu překladu a pozornost věnovanou výchově nových překladatelů, v našem případě i tlumočnicků. Jde o recenze knihy Behr, Martina & Seubert, Sabine (eds.) *Education is a Whole-Person Process. Von ganzheitlicher Lehre, Dolmetscherforschung und anderen Dingen* (autorka A. Mandysová) a práce autorů Tomáš Svoboda, Łucja Biel, Krzysztof Łoboda (eds.) *Quality Aspects in Institutional Translation* recenzované Terezou Markovou. Marie Příbylová připravila zprávu o kurzu *Metody translatologického výzkumu*, pořádaném Ženevskou univerzitou, a Matouš Hájek zprávu o konferenci *Intersemiotic Translation, Adaptation, Transposition: Saying almost the same thing?*.

Přílohu čísla tvoří dosud nejúplnější bibliografie prací Jiřího Levého včetně ohlasů, kterou zpracovala Zuzana Jettmarová.

¹ Všechny texty zařazené do Úvodu a oddílu Studie a články prošly standardním anonymním recenzním řízením.